

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“

Приета от ФС (протокол №11/25.04.2024г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №11/16.04.2024г.):

Декан:

(доц. д-р Даниела Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ОСНОВИ НА СЧЕТОВОДСТВОТО“

ЗА СПЕЦ: Всички специалности; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 3

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ		
В Т.Ч.:		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	195	-

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р Фаня Филипова)

2.
(доц. д-р Светлозар Стефанов)

Ръководител катедра:
„Счетоводна отчетност“ (доц. д-р Надежда Попова - Йосифова)

I. АНОТАЦИЯ

С изучаването на дисциплината „Основи на счетоводството“ студентите получават теоретични счетоводни познания и практико-приложни умения, които обогатяват тяхната обща икономическа грамотност. Учебното съдържание на дисциплината включва: възникването и развитието на счетоводството, предмета и метода на счетоводството, счетоводния баланс, системата на счетоводните сметки и принципа на двойното записване, текущото счетоводно отчитане, документирането и инвентаризацията, оценката и калкулацията, годишното счетоводно приключване и годишните финансови отчети. С изучаването на тези въпроси студентите придобиват основополагащи знания в сферата на счетоводството, необходими както за теоретичната подготовка по други икономически дисциплини, така и за успешната реализация в практиката на всеки един икономист. Тези знания развиват способността в студентите за придобиване на нови знания и умения, не само в сферата на счетоводството, но и по други икономически дисциплини.

Дисциплината спомага за развитие на следните ключови компетентности, съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018г. - математическа компетентност, вкл. цифрова компетентност, и предприемаческа компетентност, и може да се приложи интегриран подход на обучение.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	ТЕМА 1. Възникване, развитие и роля на счетоводството. Място на счетоводството в управлението на предприятието и на икономиката. Особенности, принципи и нормативно регулиране на счетоводството.	6	3	
1.1	Възникване и развитие на стопанската отчетност	1	1	
1.2.	Видове стопанска отчетност. Отчетни измерители, използвани в стопанската отчетност - предимства и недостатъци.	1	1	
1.3.	Същност, характерни особености, цел и задачи на счетоводството. Място на счетоводството в управлението на предприятието и на икономиката.	1	1	
1.4.	Счетоводни системи и общоприети счетоводни принципи. Нормативно регулиране на счетоводството.	3		
	ТЕМА 2. Предмет и метод на счетоводството	5	3	
2.1.	Обща характеристика на предмета на счетоводството.	1		
2.2.	Същност и класификация на капитала, активите и пасивите.	3	3	
2.3.	Обща характеристика на счетоводния метод. Елементи на метода. Съвременни виждания за счетоводния метод.	1		
	ТЕМА 3. Счетоводен баланс	5	4	
3.1.	Същност, строеж и форми на счетоводния баланс.	2		
3.2.	Съдържание и структура на счетоводния баланс.	1	3	

3.3.	Класификация на балансовите статии.	1		
3.4.	Видове балансови изменения в резултат на стопанските операции	1	1	
ТЕМА 4. Система на счетоводните сметки и принцип на двойното записване		5	4	
4.1.	Същност и значение на системата на счетоводните сметки. Показатели, получавани чрез сметките.	1	1	
4.2.	Съдържание, строеж и предназначение на счетоводните сметки. Основни понятия.	1	1	
4.3.	Форми на счетоводната сметка.			
4.4.	Отразяване на стопанските операции по счетоводните сметки. Принцип на двойното записване. Същност и видове счетоводни статии.	3	2	
ТЕМА 5. Текущо счетоводно отчитане		3	4	
5.1.	Хронологически и систематически записвания.	1	2	
5.2.	Синтетично и аналитично отчитане.	1	1	
5.3.	Обобщаване и проверка на записванията по счетоводните сметки. Оборотни ведомости.	1	1	
ТЕМА 6. Класификация на счетоводните сметки		6	6	
6.1.	Признаци за класифициране на счетоводните сметки. Класификация на счетоводните сметки според връзката им със счетоводния баланс.	1		
6.2.	Класификация на счетоводните сметки според икономическото съдържание на отчитаните обекти.	1	2	
6.3.	Класификация на счетоводните сметки според степента на обобщаване на информацията за отчитаните чрез тях обекти	1	2	
6.4.	Класификация на счетоводните сметки в зависимост от тяхното информационно предназначение и структура.	2	2	
6.5.	Сметкоплан. Същност и предназначение. Принципи на построяване на индивидуалните сметкоплани на предприятията.	1		
ТЕМА 7. Документиране и инвентаризация		6	2	
7.1.	Същност и значение на документирането. Видове документи. Същност и предназначение на счетоводните регистри. Видове. Същност и предназначение на счетоводните форми.	2		
7.2.	Съдържание и форма на документите.	1	1	
7.3.	Документооборот, етапи на документооборота. Вътрешен правилник за документооборота.	1		
7.4.	Същност и значение на инвентаризацията. Видове инвентаризации.	1		
7.5.	Ред за извършване на инвентаризацията в предприятието. Резултати от инвентаризацията - документално оформяне и счетоводно отчитане.	1	1	
ТЕМА 8. Оценката и калкулацията като счетоводни способности		5	3	
8.1.	Същност и необходимост от оценка на счетоводните обекти. Принципи при оценяването.	1	1	
8.2.	Видове оценки в счетоводството.	2		
8.3.	Същност и необходимост от калкулиране.	1		
8.4.	Себестойността като отчетно-икономическа категория.	1	2	

	Понятие за калкулационен обект, калкулационна единица, калкулационен период и калкулационен метод. Методи за отчитане на разходите и методи за калкулиране на себестойността.			
ТЕМА 9. Периодично и годишно счетоводно приключване. Годишен финансов отчет		4	1	
9.1	Същност и етапи на периодичното и годишно счетоводно приключване.	2		
9.2	Годишен финансов отчет на предприятието - същност, предназначение, елементи, срокове за съставяне, представяне и публикуване.	2	1	
Общо:		45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	1	30
1.2.	Контролни работи	2	50
Общо за семестриалното оценяване:		3	80
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Класически писмен изпит с решаване на задача и отговор на два теоретични въпроса/	1	115
Общо за сесийното оценяване:		1	115
Общо за всички форми на контрол:		4	195

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Филипова, Ф., Стефанов, Св., Теория на счетоводството, Варна, [Електронен ресурс]. Варна: Знание и бизнес, 2022 г., <https://stefanovacademy.com/bg-product-details-9.html>
2. Филипова, Ф. и колектив. Сборник от задачи и тестове по основи на счетоводството, Наука и икономика, Варна, 2024.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Закон за счетоводството, последен, актуален
2. Национални счетоводни стандарти, последни, актуални
3. Международни стандарти за финансова отчетност, Международни счетоводни стандарти (МСФО/МСС), последно, актуално издание
4. Филипова, Ф. Финансовото счетоводство и качеството на финансово-счетоводната информация, Варна, ИК „Стено“, 2012 г.
5. Филипова, Ф., Предизвикателствата пред счетоводната професия и нейната променяща се роля, Международна научна конференция „Икономиката в променящия се свят: национални, регионални и глобални измерения“, 15.05.2015 г., ИУ – гр. Варна

6. Филипова, Ф., Георгиева, Д., Николова, Б., Петрова, Р., Христов, И. Проблеми и перспективи пред счетоводното образование. Икономически изследвания, БАН, 2017, 1, 136-177

7. Стефанов, С. Теорията на счетоводството като фундаментална учебна дисциплина. Фундаменталната подготовка във висшето образование: Сборник с доклади от международна научно-практическа конференция, организ. от кат. "Статистика и приложна математика" при ИУ - Варна, 21 окт. 2022, Варна : Наука и икономика, 2022, 85-88., ISSN(онлайн) 2815-3863 / [Линк](#)

8. Стефанов, С. Счетоводството като проекция на процесите в икономиката. Икономика и икономическа теория: проблеми и взаимодействия: Сборник с доклади от юбилейна научна конференция по случай 85 г. катедра "Обща икономическа теория", Варна: Наука и икономика, 2022, 273-278., ISBN (онлайн) 978-954-21-1133-7 / [Линк](#)

9. Атанасов, А. Отчитането на устойчивостта – липсващата част от пъзела на счетоводното образование. Счетоводното образование като комплекс от знания, умения и компетентности : Сборник с доклади от научно-практическа конференция, 04.11.2022 г., Варна: Наука и икономика, 2023, 229-242., ISBN (печатно) 978-954-21-1137-5 / [Линк](#)